

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 44 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1924

PATENTNI SPIS BR. 2102

FIRMA GEBRÜDER KLEINMANN, BERLIN.

Dugme.

Prijava od 25. avgusta 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pronalazak se odnosi na naročito pravljenje dugmeta sa navlakom od materije ili tome slično, pri čem materija obuhvata ceo gornji deo dugmeta. Takva su se dugmad mogla dosad izdržljivo raditi samo mašinski. S toga ne beše moguće pojedinoj krojačici, domaćici itd. da takva dugmad sama pravi.

Prema tome suština pronalaska sastoji se u tome, što se novo dugme sa svojom prevlakom od svakog može načiniti bez pomoći kakvih alata, u kom je cilju dugme skopljeno iz dva federirajuća dela koji jedan u drugi ulaze, pomoću kojih se pritiska materija koja služi za navlaku.

Na nacrtu zu, primera radi, pokazani razni oblici izvođenja nove glave. Pokazuje:

Fig. 1 gotovu glavu u preseku,

Fig. 2 horizontalnicu donjeg dela dugmeta,

Fig. 3 dugme sa opruženog zadržnom pločom,

Fig. 4 horizontalnicu donjeg dela dugmeta sa naročitim zubom,

Fig. 5 izmenjeni oblik izvođenja uređenja po fig. 3,

Fig. 6 izmenjeni oblik izvođenja po fig. 4,

Fig. 7 izmenjeni oblik izvođenja donjeg dela dugmeta,

Fig. 8 perspektivni izgled donjeg dela dugmeta u izmenjenom obliku izvođenja.

Fig. 9 i 10 dalji oblik izvođenja opružnog donjeg dela dugmeta.

Kod oblika izvođenja po fig. 1 i 2 obavijen je gornji dugmeta materijom C. Donji deo dugmeta b načinjen je dvosečno tako, da njegova ivica b¹ dejstvuje kao odbojnik, fig. 2 pokazuje ozupčavanje gornje ivice koja treba da dođe za osnovu donjeg dela dug-

meta b. Zbog ovog rasporeda zubaca uklještena materija c pouzdano je držana između gornjeg dela a i donjeg dela dugmeta b.

Kod oblika izvođenja po fig. 3, predviđena je na donjem delu dugmeta b jedna naročita opružena ploča d, koja se utisne u gornji deo dugmeta a i čvrsto drži oko dugmeta obavijene ali ovde ne prikazane prevlake od materije.

Fig. 4 pokazuje naročitu izradu jednog ozupčavanja donjeg dela dugmeta, tako, što zupci nisu kao kod primera izvođenja fig. 2 ravnomerno raspoređeni po ivici, već su na mahove u raznim dužinama. Kod primera izvođenja ima tri razne dužine. Na ovaj se način postigne, da i pri promenljivoj jačini materije uvek jedan deo zubaca dejstvuje, kod sasvim debele materije najkraći zupci, kod sasvim tanke najduži zupci, pošto se onda duži zupci savijaju.

Kod oblika izvođenja po fig. 5, donji je deo dugmeta b opremljen sa jednom opružnom pločom d¹ čije je ozupčavanje upravljeno konično na dole. Kod primera izvođenja ozupčavanje nije ravnomerno iz gore navedenih razloga, već tako izvedeno da se duži i kraći zupci menjaju.

Naročito izvođenje u fig. 5 predstavljenog dugmeta pokazuje fig. 6. Ovde je donji deo dugmeta b opremljen sa stupnjima b₂ koji donjem delu dugmeta daju aktivno konično izvođenje i time njegovo ulaženje u gornji deo dugmeta olakšavaju. Stupnji b₂ istovremeno služe zato, da daju raznim dugim zupcima d₂, d₃ opružne ploče d₁ mogućnost izmicanja.

Kod oblika izvođenja po fig. 7 sastoji se

opružni organ donjeg dela dugmeta iz opružnih žica (C₃), koje se drže pomoću ploča ili tome slično. Kod oblika izvođenja po fig. 8 opremljen je donji deo b isto tako opružnim žicama ili tome slično, koje su provučene kroz otvore u uspravnoj ivici donjeg dela i u ovom položaju utvrđene ma kakvim načinom.

Kod oblika izvođenja po fig. 9 i 10 sa stavljen je federirajući donji deo dugmeta iz žice ili pantljika lima koje jedna prema drugoj federiraju i prema gornjem delu dugmeta. Žice odnosno pantljike lima 9 ili su kao što fig. 9 pokazuje, raspoređene u oblik zvezde i onda se vezuju jednim delom, koji može služiti kao ploča za vešanje, ili su one kao što je pokazano kod fig. 10 pojedinačno za jedan takav deo utvrđene, koji je tad sa svoje strane opremljen rupama za prišivanje.

Patentni zahtevi:

1. Dugme sa navlakom od materije ili tome slično, naznačeno time, što pomoću donjeg

i gornjeg dela dugmeta postoji opružni, kukasto dejstvujući spoj.

2. Dugme po zahtevu 1, naznačeno time, što je donji deo dugmeta opremljen pločom, koja služi kao odboj.

3. Dugme po zahtevu 2, naznačeno time, što je ivica donjeg dela dugmeta nazubljena.

4. Dugme po zahtevu 1, naznačeno time, što je na donjem delu dugmeta raspoređena zastojna ploča.

5. Dugme po zahtevu 1—3, naznačen time, što ozupčavanje donjeg dela dugmeta pokazuje različito duge zupce.

6. Dugme po zahtevu 4 i 5, naznačen time, što je donji deo dugmeta, koji nosi opružnu zastavnu ploču, izveden stepenasto.

7. Dugme po zahtevu 1, naznačeno time, što se opružni deo donjeg dela sastoji iz pojedinih opružnih žica ili limanih traka.

